

ДЕЛЕГОВАНІ ПОВНОВАЖЕННЯ У СИСТЕМІ "МІСЦЕВІ ДЕРЖАВНІ АДМІНІСТРАЦІЇ – ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ"

Анотація. Підкреслено необхідність збалансованого розмежування функцій і повноважень між місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування.

Аннотация. Подчёркнута необходимость сбалансированного разделения функций и полномочий между местными государственными администрациями и органами местного самоуправления.

Annotation. The necessity of the balanced division of functions and plenary powers between local state administrations and organs of local self-government is underlined.

Ключові слова: місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, делеговані повноваження.

Місцеві державні адміністрації як місцеві органи державної виконавчої влади в Україні уперше створено в 1992 р. у процесі "роздержавлення" рад народних депутатів. Сучасний зміст інституту місцевих держадміністрацій визначається Конституцією України, Законом України "Про місцеві державні адміністрації", іншими нормативно-правовими актами [1].

В Україні є всі підстави для виокремлення понять місцевого самоврядування і місцевого державного управління, адже ні територіальні громади, ні органи місцевого самоврядування не входять до системи органів державної влади, вони не можуть розглядатися як структурні підрозділи державної системи управління. Є ціла низка статей в Конституції України, в Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні", в Законі України "Про місцеві державні адміністрації", де в загальних рисах визначено правові засади та основи взаємодії і взаємовідносин місцевого самоврядування та його органів з місцевими органами виконавчої влади, а також межі самоврядування і державного адміністрування на місцевому рівні. Можливо, це тому, що на місцях органи державної влади і самоврядування будують свої відносини на інших засадах, ніж принцип розподілу влади, який є характерним для взаємин центральних органів державної влади [2].

У чинному українському законодавстві відображені основні положення теорій самоврядування. Конституція України закріплює місцеве самоврядування та його засади, створює необхідні передумови для становлення і подальшого розвитку місцевого самоврядування в цьому напрямі [3]. У ній зазначено, що в нашій державі визнається і гарантується місцеве самоврядування, що свідчить про визнання в Україні місцевого самоврядування одним з фундаментальних принципів її конституційного ладу.

Взаємовідносини державного управління і місцевого самоврядування в Україні розвиваються на основі конституційного гарантування місцевого самоврядування, його незалежності і самостійності "вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України" (ст. 140 Конституції України); визнання двох рівнів публічної влади – державної і самоврядування; управлінської діяльності суб'єктів місцевого самоврядування за дорученням держави шляхом делегування державних повноважень (ст. 143 Конституції України) або трансформації суверенних прав держави у самоврядні повноваження територіальних громад; допущення наглядової діяльності держави, її контрольних органів за місцевим самоврядуванням аж до призупинення рішень органів місцевого самоврядування з мотивів невідповідності Конституції чи законам України з одночасним зверненням уповноваженого державою органу до суду (ст. 144 Конституції України) або дострокового припинення їх повноважень у встановленому законом порядку; захисту правового статусу місцевого самоврядування, а також захисту держави та громадян від незаконних дій органів місцевого самоврядування.

Основним видом здійснення взаємовідносин є делегування відповідними радами місцевим державним адміністраціям певних повноважень щодо вирішення окремих питань місцевого значення. Делегування радами повноважень місцевим державним адміністраціям супроводжується передачею фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для їх здійснення.

Делегування – це засіб досягнення цілей організації. Якщо задача не делегована виконавцю, керівник змушений буде виконувати її сам, що в багатьох випадках просто неможливо. Правильно керує той, хто домагається виконання роботи іншими. Саме уміння делегувати задачі перетворює людину в керівника. Делегування базується на повноваженнях і відповідальності, але відповідальність не може бути делегована [4].

Місцеві державні адміністрації – це ланка виконавчої влади в областях, районах, містах і в межах своїх повноважень здійснюють виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, а також реалізують повноваження, делеговані їм відповідними радами.

Виходячи з інтересів і перспектив територіальних громад необхідно об'єднати зусилля органів місцевої влади, місцевого самоврядування, політичних партій, громадських організацій, підприємств, установ та організацій, представників бізнесових структур, залучити громадян до процесу місцевого розвитку. Визначити спільні бачення комплексного розвитку для створення економічного потенціалу, повноцінного життєвого середовища на основі раціонального використання природних, науково-технічних, інтелектуальних, трудових, виробничих ресурсів, провести технічне переоснащення підприємств, удосконалення соціальної, екологічної, транспортної інфраструктури, поліпшення умов проживання, підвищення рівня освіти, культури, відпочинку та оздоровлення

Для розвитку місцевого самоврядування в Україні актуальним було та залишається питання балансу між владними повноваженнями центру і регіонів, державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування.

Література: 1. Муніципальне право України : підручник / за ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фризького. – К. : ЮрінкомІнтер, 2001. – 408 с. 2. Кампо В. М. Місцеве і регіональне самоврядування: проблеми правової політики / Кампо В. М. // Актуальні проблеми управління територіями в Україні. – К. : Основа, 1993. – С. 267–268. 3. Конституція України (із змінами, внесеними згідно із Законом № 2222-IV від 08.12.2004) // Вісник Верховної Ради. – 2005. – № 2. – Ст. 44. 4. Органи державної влади в Україні: структура, функції та перспективи розвитку : навчальний посібник / Нижник Н. Р., Дубенко С. Д., Плахотнюк Н. Г. та ін. ; за ред. Н. Р. Нижник. – К. : ЗАТ "НІЧЛАВА", 2003. – 288 с.